

BIPOLARNA MOTNJA

Teme za satelitski simpozij, ki je bil namenjen novim smernicam pri zdravljenju bipolarne motnje, so pripravili znani in ugledni raziskovalci tega področja. M. Tohen je predstavil šest tednov trajajočo študijo o učinkovitosti olanzapina kot dodatnega sredstva (koterapije) ob stabilizatorjih razpoloženja (valproat ali litij), v terapevtskih serumskih koncentracijah, pri zdravljenju manične ali mešane epizode. Vključenih je bilo 344 bolnikov z bipolarno motnjo (tip I). Pri koterapiji z olanzapinom so dokazali statistično pomembno izboljšanje maničnih simptomov, ocenjevanih z Youngovo lestvico za manijo (Y-MRS), v primerjavi z monoterapijo v 1., 3., 5. in 6. tednu. Pri bolnikih z mešano epizodo brez psihotičnih simptomov so ugotovili bistveno izboljšanje zmernih, oziroma hudih depresivnih simptomov, ocenjevanih s Hamiltonovo lestvico depresivnosti, v primerjavi z monoterapijo. Pri koterapiji niso ugotovili večjega števila ekstrapiramidnih simptomov v primerjavi z monoterapijo. Opazovali pa so več stranskih učinkov, kot so somnolenca, suha usta, zvišanje telesne teže, povečan apetit, tremor in motnje govora.

Obstaja možnost, da so učinki stabilizacije razpoloženja pri olanzapinu neodvisni od njegovih antipsihotičnih lastnosti. Koterapija je dovolj varna in dovolj dobro prenosljiva.

C. Bowden je opozoril, da ima visok odstotek bipolarnih bolnikov psihotične simptome v manični fazi, pa tudi trajne motnje mišljenja v remisiji. Verjetnost relapsa v manično epizodo, oziroma v veliko depresivno epizodo je bistveno večja pri bolnikih s psihotičnimi simptomi. Posebej je poudaril pomen uporabe antipsihotikov zaradi obvladovanja vedenjskih simptomov pri preprečevanju relapsa manične epizode. Z novjšimi raziskavami so pri zdravljenju akutne manije potrdili prednost kombinacije atipičnih antipsihotikov, še posebej olanzapina in risperidona, z litijem ali valproatom.

O uporabi antipsihotikov pri shizoafektivni motnji je predaval A. Marneros. Atipični antipsihotiki so sredstvo izbora ob stabilizatorjih razpoloženja. Indicirani so pri zdravljenju vseh podtipov shizoafektivnih epizod. Doslej so bili najbolj preizkušeni novejši antipsihotiki klopazin, olanzapin in risperidon. Dve dvojno slepi študiji in nekaj odprtih študij potrjujejo učinkovitost risperidona. Učinkovitost olanzapina dokazuje sedem dvojno slepih in nekaj odprtih študij, ena dvojno slepa študija in mnoge odprte študije pa dokumentirajo ugodno delovanje klopazina.

Andrej Vilč, dr. med.
JZ Psihiatrična bolnišnica
3212 Vojnik